

СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТОК ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Радченко О., Хомич А.
Луцький національний технічний університет

Анотація. Вивчено відношення студенток до занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Проаналізовано рівень інтересу студенток трьох Волинських університетів до фізичної культури та спорту, мотиви занять фізичними вправами. Вивчено інтерес студенток щодо видів спорту, якими вони хотіли б займатись у секціях у позанавчальний час. Вивчено питання систематичності занять фізичною культурою студентками.

Ключові слова: студентки, інтереси, фізична культура, мотивація.

Аннотация. Радченко А., Хомич А. **Отношение студенток высших учебных заведений к физической культуре и спорту.** Рассмотрено отношение студенток к занятиям по физическому воспитанию в высших учебных заведениях. Проанализированы уровень интереса студенток трех Волинских университетов к физической культуре и спорту, мотивы занятий физическими упражнениями. Изучен интерес студенток относительно того, какими видами спорта они хотели бы заниматься в секциях во внеучебное время. Изучен вопрос систематичности занятий физической культурой студентками.

Ключевые слова: студентки, интересы, физическая культура, мотивация.

Abstract. Radchenko A., Khomych A. **Higher educational institutions students attitude to physical culture and sport.** The article deals with the attitude of female students to physical education classes in higher educational establishment. We analyzed the level of interest of the students of three Volyn universities to physical culture and sports, the motives of exercise. We study the interest of students towards which sports they like to do in sections in their free time. The state of systematic character of employments is also studied by a physical culture by students.

Key words: students, interests, physical education, motivation.

Постановка проблеми дослідження й аналіз публікацій. Відношення студентів до занять ФК,

© Радченко О., Хомич А., 2011

спортом є актуальною педагогічною проблемою. Основним критерієм фізкультурно-спортивної активності студентів є ступінь їхньої участі, включення у фізкультуру.

турно-спортивну діяльність. При цьому фізкультурно-спортивну діяльність визначають як різнобічну діяльність людини в сфері ФКіС, спрямовану на реалізацію суспільно та особисто значущих потреб у фізичному вдосконаленні [1; 2]. Чисельні дослідження свідчать, що фізкультурно-спортивна активність, за деяким винятком, не стала для студентів повсякденною потребою.

Протягом останніх років багато дослідників зверталися до теми формування інтересу студентів до процесу фізичного виховання та підвищення ефективності фізкультурно-оздоровчих занять зі студентською молоддю [3; 6–8]. На сьогодні запропоновані підходи до організації занять з фізичного виховання студентів, орієнтовані на формування валеологічних цінностей на базі використання адекватних засобів і методів фізичної культури [9; 10].

Дослідження свідчать, що серед студентів технічних спеціальностей займаються спортом 12 % опитаних, а серед студентів ВНЗ аграрного профілю – лише 4 % [4; 5; 11].

Мотивація та інтереси до занять фізичними вправами вивчали Л. В. Хрипко (2003), В. В. Романенко (2003) та ін., обсяги рухової активності студентів – Ю. М. Фурман (2003), О. Ю. Фанигіна (2005), Н. Я. Бондарчук (2006) та ін.

Метою нашої роботи було вивчити інтерес студенток ВНЗ до фізичної культури та спорту.

У роботі були використані наступні **методи дослідження**: аналіз науково-методичної літератури, педагогічне спостереження, анкетування, методи ма-

тематичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення.

Результати дослідження свідчать, що 10,0 % респондентів мають високий інтерес до фізичної культури, 18,8 % – вище середнього, 45,9 % – середній, 5,5 % – нижче середнього, 10,0 % – низький інтерес, 2,7 % – інтерес відсутній, 0,3 % – ставляться негативно. Інтерес до занять фізичною культурою зменшується в основному на четвертому курсі (табл. 1).

На запитання анкети: «Чи подобається Вам займатися фізичною культурою?» – студентки дали такі відповіді: із великим бажанням ідуть на заняття із фізичної культури 32,2 %; ідуть на заняття із фізичної культури без особливого бажання 35,9 %, без бажання – 8,2 %, із відповіддю не визначилися 21,9 % респондентів. Динаміка змін інтересу до занять фізичною культурою показує, що на першому курсі з великим бажанням ідуть на заняття з фізичної культури 41,3 %, а на четвертому курсі цей показник становить 18,4 %, що у 2 рази гірше порівняно з показниками першого курсу.

Без особливого бажання на заняття із фізичної культури йдуть 32,3 % на першому курсі, а на четвертому курсі показник погіршується на 12,5 %. Без бажання відвідують заняття на першому курсі 8,1 %, а на четвертому цей показник зростає майже в два рази й становить 14,4 %.

Опитані нами дівчата на запитання анкети: «Чи займалися Ви раніше в спортивних секціях?» – відповіді: 51,4 % – займалися у секціях, 40,7 % – не відвідували спортивні секції. 16,1 % – відвідували, займали-

Таблиця 1
Інтерес студенток до фізичної культури, %

Варіанти		Високий	Вище середнього	Середній	Нижче середнього	Низький	Інтерес відсутній	Ставлюся негативно	Не дали відповіді
Курс	n								
I	136	16,2	17,6	34,6	8,8	8	2,2	–	12,6
II	73	5,5	26	63,1	–	2,7	2,7	–	–
III	44	6,8	9,1	63,6	2,3	13,7	4,5	–	–
IV	76	5,3	19,7	39,5	6,6	18,4	2,6	1,3	6,6
Всього	329	10	18,8	45,9	5,5	10	2,7	0,3	6,8

Таблиця 2
Перелік видів спорту, якими хочуть займатися студентки, %

Курс	I	II	III	IV	Усього
	Відповіді (n)				
	136	73	44	76	329
Аеробіка	5,1	10,9	11,4	3,9	6,9
Великий теніс	4,4	8,2	0	3,9	4,6
Футбол	3,7	6,8	2,3	0	3,3
Плавання	9,6	6,8	4,5	2,6	6,7
Танці	3,7	0	0	0	1,5
Східні единоборства	1,5	4,1	4,5	3,9	3

ся раніше в спортивній секції із волейболу, 7,9 % – із баскетболу, 5,2 % – з аеробіки, 4,9 % – із плавання, 4 % – спортивні ігри, 4,3 % – легка атлетика, 3,3 % – гімнастика.

Аналіз відповідей на запитання анкети: «Чи хотіли б Ви займатися у спортивній секції?» – свідчить, що 51,4 % опитаних в університеті хотіли б займатися у секції. Аналізуючи відповіді студенток на поставлене запитання: «У якій спортивній секції Ви хотіли б займатися?» – ми отримали такі дані: 18,2 % опитаних виявили бажання займатися волейболом, 6,9 % – аеробікою, 6,7 % – плаванням, 4,6 % – у секції з великого тенісу, 3,3 % – футболом. На це запитання не відповіло 46,8 % студенток. Найбільший інтерес до занять у секціях у студенток другого курсу. Серед них виявили бажання займатися 65 %. На четвертому курсі хочуть відвідувати спортивну секцію 24,8 % дівчат (табл. 2).

На питання: «Чи займаєтеся Ви фізичною культурою у вільний час?» – негативна відповідь була у 48,9 % респондентів, позитивна – 46,2 % опитаних, із відповіддю не визначилися – 4,9 %.

Вивчаючи стан систематичності занять фізичною культурою студентками, ми отримали такі дані: 1–2 рази на тиждень – 38,9 % респондентів, 3–4 рази на тиждень – 13,4 %, 5–6 разів на тиждень – 7,6 %, менше одного разу на тиждень – 15,8 %, майже не займаються фізичною культурою 18,5 % студенток.

Нас цікавило питання «Чи заняття фізичною культурою впливають на стан вашого здоров'я?». Аналіз відповідей засвідчив: 76,6 % – позитивно, 6,4 % – не впливають, 13,1 % – із відповіддю не визначилися.

Результати дослідження на запропоноване запитання: «Яке у Вас самопочуття після занять фізичною культурою?» – такі: 34,4 % – самопочуття стає кращим, 24,6 % – залишається без змін, 14,9 % – самопочуття погіршується, 23,7 % – із відповіддю не визначилися.

Аналізуючи відповіді на поставлене запитання анкети «Чи хвилює Вас оцінка, яку оточуючі дають Вашому фізичному розвитку й здоров'ю?», ми з'ясували, що 20,4 % дівчат дуже хвилює оцінка, яку дають оточуючі, 50,5 % відповіли, що хвилює, але не дуже, 22,1 % респондентів вважають, що оцінка, яку їм дають оточуючі, їх зовсім не хвилює, 7 % не змогли відповісти на це запитання.

Вивчаючи ставлення студенток до фізичної культури, ми зацікавилися думкою респондентів щодо питання: «Яка, на їхню думку, повинна бути мета фізичного виховання у ВНЗ?». Отримані відповіді свідчать, що 55,1 % опитаних вважають, що основною метою фізичного виховання у ВНЗ має бути зміцнення здоров'я, 10,9 % – формування в студенток рухових умінь і навичок, 11,8 % – підвищення фізичного розвитку та фізичної підготовленості, 7,4 % – професійно прикладна фізична підготовка, 4,6 % респондентів – формування спеціальних знань у галузі фізичної культури й спорту, 3,3 % – сприяння розумовому розвитку, 3,6 % – формування потреб і мотивів до регулярних

занять фізичною культурою, 2,1 % – розвиток морально-вольових та естетичних якостей особистості, 1,2 % – підтримання фізичної форми.

Провісивши аналіз відповідей на поставлене запитання анкети: «Про які показники фізичного стану постійно турбуються студентки?» – ми отримали достовірні відповіді: 24,9 % – про пропорції будови свого тіла, 16,7 % – про вагу тіла, 21,0 % респондентів – про розвиток такої фізичної якості, як гнучкість, 15,8 % – про розвиток швидкості та спритності, 8,2 % – про фізичну якість витривалість, 6,1 % – про розвиток сили, 7,0 % дівчат турбує показник розвитку мускулатури, 0,3 % – гармонійний розвиток людини.

Студенткам запропоновано дати визначення терміна «здоровий спосіб життя». Отримані відповіді показали: 40 % опитаних відповіді на це запитання не дали, що може свідчити про незнання студентками, що таке здоровий спосіб життя. Більшість студенток давали такі визначення терміна «здоровий спосіб життя» – здоровий сон, заняття фізичним вихованням і спортом, повноцінне та правильне харчування, ведення здорового способу життя, життя без шкідливих звичок. Правильного визначення терміна «здоровий спосіб життя» у відповідях студенток не було дано. Давались одна або декілька відповідей із вищеназваних.

На запитання анкети для студенток щодо ведення ними здорового способу життя отримано цікаві дані: 11,2 % – ведуть здоровий спосіб життя, 48,3 % – «швидше так, ніж ні», 26,5 % – «швидше ні, ніж так», 8,5 % відповіли, що не ведуть здоровий спосіб життя, на поставлене запитання не відповіло 5,5 % респондентів.

На запитання анкети: «Із яких джерел інформації Ви отримуєте найбільше знань про фізичне виховання?» – студентки дали такі відповіді: найбільше 51,3 % – із телебачення, 43,4 % – від викладачів фізичної культури, 17,9 % – від тренерів, 17,3% – із масових спортивних заходів за місцем проживання, 14,9 % – із газет, 7,6 % – з радіоприймачів, 7 % – читаючи спеціальну спортивну літературу, 2,7 % – із зустрічей зі спеціалістами в галузі фізичної культури, 1,8 % опитаних – із зустрічей із відомими спортсменами, 1,5 % респондентів – через Інтернет. На це запитання студентки могли вибрати декілька запропонованих варіантів.

Висновки. Отже, з вищевикладеного матеріалу можна зробити висновок, що 45,9 % студенток мають середній інтерес до фізичної культури. Для реалізації власних цільових настанов щодо занять фізичною культурою студентки надають перевагу різним видам рухової активності, що свідчить про широке коло їхніх фізкультурно-спортивних інтересів, але при цьому 46,8 % респондентів не визначилися щодо того, яким видом спорту хотіли б займатися.

Подальші дослідження будуть пов'язані з докладнішим вивченням міри участі студенток у фізкультурно-спортивній діяльності.

Література:

1. Булгаков А. И. Активна та свідомо участь учнів загальноосвітніх шкіл у процесі фізичного-оздоровчої діяльності як основа формування фізичної культури особистості / Булгаков А. И. // Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук.-теорет. журн.]. – Харків : ХДАФК, 2009. – № 4. – С. 133–135.
2. Градина Н. А. Проблемы формирования мотивации студенток ГУУ к занятиям по физическому воспитанию : [электронный ресурс] / Н. А. Градина, В. В. Небенной. – 2007. – С. 2. – Режим доступа : www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/PPMB/texts/2007-05/07gnaepe.pdf.

3. Єфремова А. Я. Мотивація до занять фізичними вправами студентів та фахівців-електриків залізничного транспорту / А. Я. Єфремова, Л. Є. Шестерова // Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук.-теорет. журн]. – Харків : ХДАФК, 2011. – № 2. – С. 37–41.

4. Захаріна Є. А. Формування мотивації до рухової активності у процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів : [автореф. дис...на здобуття наук. ступеня канд. наук. з фіз. та спорту : 24.00.02] / Захаріна Є. А. – К., 2008. – 18 с.

5. Захарина Е. А. Мотивация к физкультурно-оздоровительным занятиям студентов различных вузов / Захарина Е. А. / Дні науки : [міжнар. наук.-прак. конф.]. – Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2006. – Т. 3. – С. 157–159.

6. Кириченко Т. Г. Формування здорового способу життя студентів педагогічного вузу в процесі фізичного виховання : [автореф. дис...на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. : 13.00.01] / Кириченко Т. Г. – К., 1998. – 16 с

7. Круцевич Т. Ю. Приоритетные мотивы подростков к занятиям физической культурой и спортом / Круцевич Т. Ю. // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту., сер. «Педагогіка». – 2000. – № 7. – С. 96–103.

8. Криворучко Н. В. Дослідження відношення студенток вищого навчального закладу І–ІІ рівня акредитації до занять фізичного виховання / Криворучко Н. В. // Слобожанський науково-спортивний вісник : [наук.-теорет. журн.]. – Харків : ХДАФК, 2011. – № 2. – С. 25–27.

9. Іванова А. Є. Оптимізація фізкультурно-оздоровчої роботи в ВНЗ шляхом валеологічної освіти студентів : [автореф. дис...на здобуття наук. ступеня канд. наук. з фіз. вих. та спорту : 24.00.02] / Іванова А. Є. – Луцьк : Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, 2000. – 21 с.

10. Романенко В. В. Вплив різних режимів рухової активності на фізичний стан студенток вищих навчальних закладів гуманітарного профілю : [автореф. дис...на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту : 24.00.02] / Романенко В. В. – Л., 2003. – 27 с.

11. Савчук С. А. Корекція фізичного стану студентів технічних спеціальностей в процесі фізичного виховання : [автореф. дис...на здобуття наук. ступеня канд. наук. з фіз. та спорту : 24.00.02] / Савчук С. А. – Рівне, 2002. – 18 с.